

Sammenskrivning af det anmeldte det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikringsselskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og satser, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikringsselskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
2. januar 2017
Livsforsikringsselskabets navn
Pensionskassen for Farmakonomer
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentlig tilgængeligt, medmindre livsforsikringsselskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentlig tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikringsselskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
Pensionskassen for Farmakonomer Teknisk Grundlag - december 2016
Indhold
<ol style="list-style-type: none">1. Tegningsgrundlag2. Markedsværdigrundlag3. Anvendte grundformer4. Helbredsregler5. Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser6. Garantier og betingelser7. Beregning og anvendelse af realiseret resultat8. Genforsikring9. Konto- og bonusberegninger10. Bonusregler
Dette tekniske grundlag dækker alle Pensionskassens forsikringer. Grundlaget indeholder alle gældende anmeldelser indsendt før 1. januar 2017.

Grundlaget følger G82-modellen jf. Beretning fra Forsikringstilsynet (nu Finanstilsynet) om tilsynets virksomhed i året 1982, afdeling II, side 2-51, med senere ændringer. Indholdet af disse beretninger er tillige gengivet i den røde mappe "G82". Definitioner, notation og beregningsteknik fra dette grundlag er anvendt uændret, hvor intet andet er nævnt, og vil ikke være gengivet i dette tekniske grundlag.

1. Tegningsgrundlag

Gruppe A:

Grundlag: Kønsopdelt G82-grundlag med teknisk rente 4,50% og dødelighed efter G82M- og G82K-intensiteterne, invaliditet efter GA82M- og GA82K-intensiteterne og en administrationsbelastning på 3% af indbetalingerne.

Omfattet: Alle ordninger nytegnede i perioden indtil 31.12.1996. Bidragsstigninger og bonus efter 31.12.1996 for disse ordninger indgår i gruppe C.

Gruppe B:

Grundlag: Kønsopdelt G82-grundlag med teknisk rente 3,00% og dødelighed efter G82M- og G82K-intensiteterne, invaliditet efter GA82M- og GA82K-intensiteterne og en administrationsbelastning på 9,75% af indbetalingerne.

Omfattet: Alle ordninger nytegnede i perioden fra og med 1.01.1997 til 30.06.1999. Bidragsstigninger og bonus efter 31.12.1999 for disse ordninger indgår i gruppe C.

Gruppe C:

Grundlag: Unisex G99-grundlag med teknisk rente 0,00%, dødelighed efter G11K-intensiteterne, invaliditet efter GA82K-intensiteten og en administrationsbelastning på 9,75% af indbetalingerne.

Omfattet: Alle ordninger nytegnede i perioden fra og med 1.07.1999 samt gruppe A's og B's bidragsstigninger og bonus fra og med 1.01.1997 hhv. 1.01.2000.

1.1 Risikoparametre

G82 –mandlig forsikret

Dødelighed, individuel, G82M	$\mu(x) = 0,0005 + 10^{5,88000-10 + 0,038x}$
Invaliditet, GA82M	$\mu^{ai}(x) = 0,0004 + 10^{4,54000-10 + 0,060x}$
Børneintensitet, C82M	$c(x) = 0,15 \times 10^{\frac{(x-28)^2}{11(x-15)}}$ for $x > 15$
Waisensandsynlighed	$w = 5\%$

Parametrene er identiske med standardgrundlaget.

G82 –kvindelig forsikret

Dødelighed, individuel, G82K	$\mu(x) = 0,0005 + 10^{5,72800-10 + 0,038x}$
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Børneintensitet, C82K	$c(x) = 0,13 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}}$ for $x > 12$
Waisensandsynlighed	$w = 30\%$

Parametrene er identiske med standardgrundlaget.

G11 – kvindelig forsikret

Dødelighed, individuel, G11K
Invaliditet, GA82K

$$\mu(x) = 0,0000 + 10^{5,10000-10 + 0,042x}$$
$$\mu^{al}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$$

Børneintensitet, C82K
Waisensandsynlighed

$$c(x) = 0,13 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}} \text{ for } x > 12$$
$$w = 30\%$$

Parametrene er identiske med standardgrundlaget f.s.v.a. invaliditet og børneintensitet. Dødeligheden G11K er sænket i forhold til G82K.

For ordninger i gruppe A og B regnes efter faktiske køn. I ordninger i gruppe C regnes forsikret som kvinde.

1.2 Rente

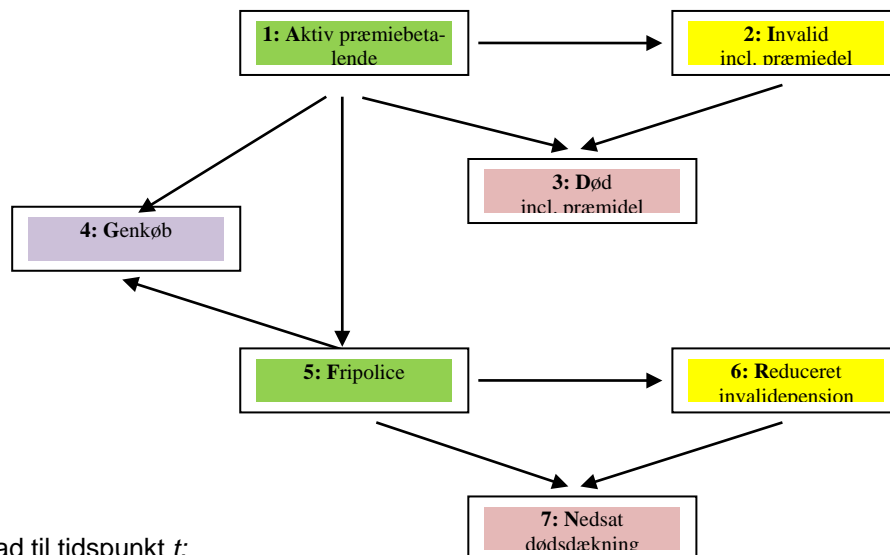
Den tekniske rente i udgør 4,50% i gruppe A, 3,00% i gruppe B og 0,00% i gruppe C. Opgørelsesrenten er identisk med den tekniske rente.

1.3 Administration

Af alle indbetalinger (bidrag og indskud) efter fradrag af evt. arbejdsmarkedsbidrag sker der et fradrag på 3,00% i gruppe A -dog ikke for bidragsandele inbetalt uafbrudt siden december 1986, og 9,75% i gruppe B og C. Overførelser i forbindelse med jobskifte (se afsnit 5) belastes ikke. 5%point i gruppe B og C går til de i bonusregulativet beskrevne bonusfordelingskonti.

2. Markedsværdigrundlag

Pensionshensættelsen til markedsværdi pr. medlemsordning opgøres efter nedenstående 7-tilstandsmodel, som er en udvidelse af G82's klassiske 3-tilstandsmodel (tilstand 1-3):

Lad til tidspunkt t :

$S_j(t)$ være antallet S i tilstand j , $j = \{A, I, D, G, F, R, N\}$

$P_{jk}(t-1, t)$ være overgangssandsynligheden P for tilstandsskift j til k i en tidsenhed

$S_{jk}(t-1, t)$ være antallet S , der skifter tilstand fra j til k i en tidsenhed

Modellen er begrænset til:

indeholder ikke reaktivering, dvs. $P_{ia}(t) = P_{ri}(t) = 0$

indeholder ikke overgang fra Fripolice til Aktiv, dvs. $P_{fa}(t) = 0$.

tillader kun et tilstandsskift pr. tidsenhed.
 én invalideintensitet, dvs. $P_i(t) = P_{ai}(t) = P_{fr}(t)$
 én genkøbsintensitet, dvs. $P_{ag}(t) = P_{fg}(t)$
 én dødsintensitet, dvs. $P_d(t) = P_{ad}(t) = P_{id}(t) = P_{fn}(t) = P_m(t)$

Ud fra modellen kan følgende hierarkiske beregninger udføres:

Tilstand 1	$S_A(t+1) = S_A(t) \times [1-P_{ai}(t, t+1)] \times [1-P_{ad}(t, t+1)] \times [1-P_{ag}(t, t+1)] \times [1-P_{af}(t, t+1)]$
bevæg. 1	$S_{ad}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{ad}(t, t+1)$
bevæg. 2	$S_{ai}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{ai}(t, t+1) \times [1-P_{ad}(t, t+1)]$
Tilstand 2	$S_I(t+1) = S_I(t) \times [1-P_{id}(t, t+1)] + S_{ai}(t, t+1)$
bevæg. 3	$S_{id}(t, t+1) = S_I(t) \times P_{id}(t, t+1)$
Tilstand 3	$S_D(t+1) = S_D(t) + S_{ad}(t, t+1) + S_{id}(t, t+1)$
bevæg. 4	$S_{ag}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{ag}(t, t+1) \times [1-P_{ad}(t, t+1)] \times [1-P_{ai}(t, t+1)]$
bevæg. 5	$S_{ar}(t, t+1) = S_A(t) \times P_{ar}(t, t+1) \times [1-P_{ad}(t, t+1)] \times [1-P_{ai}(t, t+1)] \times [1-P_{ag}(t, t+1)]$
bevæg. 6	$S_{fg}(t, t+1) = S_F(t) \times P_{fg}(t, t+1) \times [1-P_{fr}(t, t+1)] \times [1-P_{fn}(t, t+1)]$
Tilstand 4	$S_G(t+1) = S_G(t) + S_{ag}(t, t+1) + S_{fg}(t, t+1)$
Tilstand 5	$S_F(t+1) = S_F(t) \times [1-P_{fr}(t, t+1)] \times [1-P_{fn}(t, t+1)] \times [1-P_{fg}(t, t+1)] + S_{ar}(t, t+1)$
bevæg. 7	$S_{fr}(t, t+1) = S_F(t) \times P_{fr}(t, t+1) \times [1-P_{fn}(t, t+1)]$
Tilstand 6	$S_R(t+1) = S_R(t) \times [1-P_m(t, t+1)] + S_{fr}(t, t+1)$
bevæg. 8	$S_{fn}(t, t+1) = S_F(t) \times P_{fn}(t, t+1)$
bevæg. 9	$S_m(t, t+1) = S_R(t) \times P_m(t, t+1)$
Tilstand 7	$S_N(t+1) = S_N(t) + S_{fn}(t, t+1) + S_m(t, t+1)$

med randbetingelserne $S_A(0) = 1$, $S_I(0) = S_D(0) = S_G(0) = S_F(0) = S_R(0) = S_N(0) = 0$ og der trivielt gælder $S_A(t) + S_I(t) + S_D(t) + S_G(t) + S_F(t) + S_R(t) + S_N(t) = 1$ for alle tidspunktet t .

Lad der for en x -årig med udløb $u = 125$, nettopræmie P , ydelse Y , opsparing V_x samt adm_p og adm_s det anmeldte omkostningsfradrag i præmierne hhv. stykbeløb jf. 2. ordens satserne for bonus være givet:

- Genkøbsværdier svarende til hensættelsen på tegningsgrundlaget $V_x = Y \times pas_x - P \times (1-adm_1) \times akt_x$, hvor pas_x er det vægtede sumpassiv for ordningen, akt_x er aktivrenten samt adm_1 er 1. ordens omkostningerne.
- fripolicerne $Y'_x, Y'_{x+1}, \dots, Y'_u$ beregnet på tegningsgrundlaget: $Y'_x = V_x / pas_x$, dvs. ved proportional nedskrivning af ydelserne.
- Lad adm_p og adm_s være det anmeldte omkostningsfradrag i præmierne hhv. stykbeløb jf. 2. ordens satserne for bonus, og lad fordelingen af 2. ordens stykbeløbet ske efter det i 'te depots relative andel af det samlede depot på beregningstidspunktet: $w_i = V_{x,i} / \sum_{j=1..n} V_{x,j}$.

samt hjælpe størrelserne

- udbetalingsindikator $h_x = 1 - \min[\max[u-x; 0]; 1]$ svarende til værdien 1, hvis der udbetales i tidsintervallet, 0 hvis der ikke udbetales, og en brøkdæl, såfremt der kun udbetales i den sidste del af tidsintervallet.
- v^t som diskonteringen af ydelser fra tidspunkt t til opgørelsestidspunktet på den relevante rentekurve

samt dødelighed, invaliditet, genkøbs- og fripoliciesandsynlighed opgjort efter bedste skøn, se bilag 2.

Præmier P og ydelser Y antages at have modsat fortegn og der anvendes den mest simple integration (sum af midtpunkterne i etårige intervaller).

Nutidsværdierne af de relevante betalinger i de 7 tilstande hhv. ved de 9 overgange bliver:

1. $\sum_{t=x..u} v^t \times P \times (1-adm_p) \times (1-h_t) \times [S_A(t) + S_A(t+1)]/2$ (= præmiebetaling i tilstand A)
2. $\sum_{t=x..u} v^t \times P \times adm_p \times (1-h_t) \times [S_A(t) + S_A(t+1)]/2$ (= præmiedel af adm.betaling i tilstand A)
3. $\sum_{t=x..u} v^t \times Y \times (1-h_t) \times [S_I(t) + S_I(t+1)]/2$ (= invaliderente i tilstand I)
4. $\sum_{t=x..u} v^t \times Y \times h_t \times [S_A(t) + S_A(t+1) + S_I(t) + S_I(t+1)]/2$ (= opsat livrente i tilstand A og I)
5. $\sum_{t=x..u} v^t \times (1-h_t) \times S'\{Y/4\} \times [S_{ai}(t) + S_{ad}(t)] + S'\{Y/4\} \times S_A(u')$ (= 25% børnerente ved død, invaliditet og alderspensionering i alder u' fra tilstand A)
6. $\sum_{t=x..u} v^t \times [V_t + V_{t+1}]/2 \times S_{ag}(t, t+1)$ (= genkøb ved overgang fra tilstand A til G)
7. $\sum_{t=x..u} v^t \times Y^r_R(t) \times (1-h_t) \times [S_R(t) + S_R(t+1)]/2$ (= invaliderente i tilstand R)
8. $\sum_{t=x..u} v^t \times h_t \times \{ Y^r_F(t) \times [S_F(t) + S_F(t+1)]/2 + Y^r_R(t) \times [S_R(t) + S_R(t+1)]/2 \}$ (= opsat livrente i tilstand F og R)
9. $\sum_{t=x..u} v^t \times (1-h_t) \times S'\{Y^r_F(t)/4\} \times [S_{ir}(t) + S_{in}(t)] + S'\{Y^r_F(u')/4\} \times S_A(u')$ (= 25% børnerente ved død, invaliditet og alderspensionering i alder u' fra tilstand F)
10. $\sum_{t=x..u} v^t \times w_t \times adm_s \times [S_A(t) + S_A(t+1) + S_I(t) + S_I(t+1) + S_F(t) + S_F(t+1) + S_R(t) + S_R(t+1)]/2$ (= stykdel af adm.betaling i tilstand A, I, F og R)
11. $\sum_{t=x..u} v^t \times [Y^r_R(t) \times pas_t + Y^r_R(t+1) \times pas_{t+1}]/2 \times S_{ig}(t, t+1)$ (= genkøb ved overgang fra tilstand F til G)
12. $v^{u'-x} \times Y \times [S_A(u') + S_I(u') + S_D(u')]$ (=sumudbetaling i alder u' – pr. definition præmiefri)

hvor de vægtede fripolicestørrelser i tilstand F og R regnet rekursivt:

$$Y^r_F(t+1) = [Y^r_F(t) \times S_F(t) \times [1-P_{fr}(t,t+1)] \times [1-P_{fn}(t,t+1)] \times [1-P_{fg}(t,t+1)] + S_{af}(t,t+1) \times Y^r_{t+1}] / S_F(t+1) \text{ (= fremskrivningen til tilstand F jf. overgangstabellen med } Y^r_F(x) = Y^r_x)$$

$$Y^r_R(t+1) = [Y^r_R(t) \times S_R(t) \times [1-P_{rm}(t,t+1)] + S_{ir}(t,t+1) \times Y^r_F(t+1)] / S_R(t+1) \text{ (= fremskrivningen til tilstand R jf. overgangstabellen med } Y^r_R(x) = Y^r_x)$$

og der for børnerenterne er lavet en tilnærmelse ved på et 0%-grundlag ud fra risikosummen $S^{d_{br}}(t)$ at definere en betalingsrække $S'\{i$ i $1+ | S^{d_{br}}(t) |$ år med vægt $S^{d_{br}}(t) / [1+ | S^{d_{br}}(t) |]$, hvor $| |$ er heltallet.

Bedste skøn over betalingsstrømmene (BEL) er således den tilbagediskonterede værdi af:

- betalingsstrømmene for ydelserne tillagt
- betalingsstrømmene for omkostningerne fradraget
- betalingsstrømmene for præmierne

hvor PAL-skatteeffekten indregnes ved at reduceres rentekurven med PAL-satsen.

I regnskabet tillægges de garanterede ydelser et estimat over den ikke-forfaldne del af IBNR- og RBNS-hensættelser.

IBNR-hensættelser afsættes på basis af et skøn over efteranmeldte skader i de seneste 5 år. RBNS-hensættelser afsættes efter en gennemgang af samtlige ikke-afsluttede sager. Hensættelsesprincippet er identisk med faktiske skader. Dog kan der for RBNS-skader ske en vægtning med 50%, hvis tilkendelsen

er usikker og 0%, hvis den helt sikkert afvises.

BEL tillægges en risikomargen (RM), der opgøres efter Cost-of-Capital-metoden jf. artikel 37-39 i EU-forordning 2015-35, dvs. som 6% af den tilbagediskonterede værdi af de fremtidige SCR-krav $SCR(t)$ ved livsforsikrings- og operationelle risici opgjort til tid t som summen af:

$$SCR_{life}(t) = (Corr_{ij} \times SCR_i(t) \times SCR_j(t))^{1/2} \text{ (jf. Forordningens artikel 136-143)}$$

$$SCR_{op}(t) = \max(4\% \text{ prm}(t), 0,45\% \text{ BEL}(t)) \text{ (jf. Forordningens artikel 204)}$$

hvor

$$SCR_{mortality}(0) = BEL(115\% \mu^{ad}) - BEL(\text{basis})$$

$$SCR_{longevity}(0) = BEL(80\% \mu^{ad}) - BEL(\text{basis})$$

$$SCR_{disability}(0) = BEL(125\% \mu^{ai}) - BEL(\text{basis}) + 10\% [CF_0(125\% \mu^{ai}) - CF_0(\text{basis})]$$

$$SCR_{lapse}(0) = \max[BEL(150\% P_{ag}) - BEL(\text{basis}); BEL(50\% P_{ag}) - BEL(\text{basis})] + \max[BEL(150\% P_{af}) - BEL(\text{basis}); BEL(50\% P_{af}) - BEL(\text{basis})]$$

$$SCR_{expenses}(0) = BEL(110\% \text{ Omkost.}) - BEL(\text{basis})$$

$$SCR_{revision}(0) = 0$$

$$SCR_{CAT}(0) = 15\% \text{ af risikosummen ved død} = 0, \text{ idet } RSd \leq 0.$$

$SCR_{xxx}(t)$ kan dog ikke være negativ. Ud fra betalingsstrømmene af BEL, præmierne PRM og omkostningerne OMK laves afløbsprofiler med uændret tilbagediskonteringer, således at $SCR_{mortality}(t)$ og $SCR_{longevity}(t)$ beregnes efter $SCR_x(0) \times BEL(t) / BEL(0)$, $SCR_{disability}(t)$ og $SCR_{lapse}(t)$ beregnes efter $SCR_x(0) \times PRM(t) / PRM(0)$ og $SCR_{expenses}(t)$ beregnes efter $SCR_x(0) \times OMK(t) / OMK(0)$.

Den betingede bestand har betinget dødelighed og invaliditet. Dette indebærer, at for denne bestand vil ovenstående $SCR_{mortality}(t)$, $SCR_{longevity}(t)$ og $SCR_{disability}(t)$ kun indeholde de første 4 års forskel i stedet for hele betalingsstrømmene, idet betingelserne er 3-årige og udløsning højst vil tage 12 måneder.

Bonusværdien (FDB) opgøres på policeniveau som maks(0; V – BEL). FDB reduceres med RM for policegrupper med samme garantier, dvs. ubetingede hhv. betingede garantier.

Forventet fremtidig overskud (FFO) sættes til 0.

3. Anvendte grundformer

Pensionskassen anvender kun følgende grundform ud over de i G82 nævnte:

K_{946} : Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering med ophørende risiko. Grundformen er identisk med K_{945} bortset fra at der ikke kan ske udbetaling ved invaliditet mellem alder $x+n$ og $x+m$:

$$K_{946}(x^a, n, m, r) = \int_0^n \frac{D_{x+g}^a}{D_x^a} (\mu_{x+g}^{ad} + \mu_{x+g}^{ai}) {}_r S_{x+g} d\vartheta + \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \left(\int_n^m \frac{D_{x+g}^a}{D_{x+n}^a} \mu_{x+g}^{ad} {}_r S_{x+g} d\vartheta + \frac{D_{x+m}^a}{D_{x+n}^a} {}_r S_{x+m} \right)$$

Grundformerne anvendes i følgende kombination:

Gruppe		B og C	A
udløb		63	63
risikoooph. (IP, BP,aa)		60	63
udløb børn		24	24
AP	K_{211}	1	1
IP	K_{415}	-	1
IP	K_{419}	1	-
IS	K_{315}	2	2
BP	K_{946}	¼	¼
WR	K_{850}	¼	¼

Alle passiver beregnes ved lineær interpolation ud fra tabeller i hele aldre. Passiverne og aktiverne beregnes, som om ydelser og bidrag forfaldt kontinuert.

4. Helbredsregler

Pensionskassen afkræver medlemmerne helbredsoplysninger ved optagelse og ved genoptagelse af bidraget efter mere end 12 måneders bidragsophør jf. pensionsregulativet.

Helbredsoplysningerne består af en egen-erklæring om helbred og arbejdsevne. Finder pensionskassens læge, at erklæringen fra medlemmet indeholder oplysninger, der kan medføre klausuler - jf. nedenfor - indhentes yderligere oplysninger fra medlemmets læge eller en speciallæge. Til dette formål anvendes p.t. primært de til enhver tid opdaterede skemaer fra Bedømmelsesforeningen.

Medlemmer, hvis helbred bedømmes til D0-D2 hhv. I0-I2 (std. G82-tavler), optages på normale vilkår, mens bedømmelser på D3 hhv. I3 og derover klassificeres som utilfredsstillende.

Ved utilfredsstillende helbredsoplysninger udstedes klausul mod den eller de sygdomme, der fremgår af helbredserklæringen. Klausulerne kan være tidsbegrænsede eller stedsevarende. Ved genoptagelse gælder klausuler kun for pensionshensættelser, der vedrører bidrag fra perioden efter genoptagelsen.

Medlemmer, der ikke afleverer helbredserklæring, vil i tilfælde af skader være dækket som et klausuleret medlem, der rammes af klausulen, såfremt pensionskassen kan godtgøre at skaden skyldes en lidelse, der ville have medført klausul såfremt den havde været oplyst på optagelsestidspunktet.

Bliver et medlem ramt af den klausulerede lidelse bliver dækningerne beregnet ud fra hensættelsen på skadestidspunktet, dvs. reservespringet er 0.

5. Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser

Ved bidragsfri dækning har medlemmet ret til uændrede risikodækning i op til 12 måneder, såfremt hensættelsen er tilstrækkelig. Under bidragsfri dækning fremskrives hensættelsen månedsvis med fradrag af den nødvendige risikopræmie. Dækningen ophører senest i den måned, hvori hensættelsen ultimo måneden er negativ.

Ved ophør af bidragsbetaling og efter endt bidragsfri dækning omregnes medlemskabet til hvilende (fripolice). Beregningen sker ved en forholdsmæssig nedsættelse af ydelserne svarende til kapitalværdien af de bortfaldne bidrag på tegningsgrundlaget.

Genkøb er begrænset i henhold til pensionsregulativet. Udtrædelsesgodtgørelsen må ikke overstige den kapitaliserede værdi af en årlig ydelse på kr. 1.200. For medlemmer, der er optaget inden den 1. januar 1996, gælder dog, at udtrædelsesgodtgørelsen ikke må overstige den årlige overenskomstmæssige bruttoløn i sidste lønklasse, jf. overenskomsten nævnt i pensionsregulativets §1, stk. 1, nr. 1. Ved genkøb udbetales eller overføres en værdi svarende til medlemmets pensionshensættelse opgjort på tegningsgrundlaget med fradrag af *Kursværn* og *Gebyr*. Der beregnes altid på det kollektive grundlag uanset medlemmets alder ved genkøbet.

*Kursværn*et er en reduktionsfaktor, som udgør forholdet mellem pensionskassens nettoformue og pensionshensættelserne incl. solvensmargenkrav opgjort efter regnskabsreglerne. Faktoren kan ikke være over 1. Faktoren opgøres af pensionskassens aktuar og revisorer og kan først finde anvendelse efter anmeldelse til Finanstilsynet.

Gebyr er et ekspeditionsgebyr på kr. 925 kr. (2003). Beløbet fastsættes hvert år af bestyrelsen ud fra lønudviklingen i sektoren og anmeldes til Finanstilsynet. *Gebyr* kan dog ikke overstige 7% af det udbetalte beløb.

Pensionskassen har tilsluttet sig til *Aftale om overførsel af pensionsordninger mellem selskaber i forbindelse med en arbejdstagers overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger)* af 1. februar 1993 [joboverførselsaftalen] med senere ændringer samt *Aftale om pensionsoverførelse ved virksomhedsomdannelse m.v.* af 2. april 1998.

Ved overførelse i jobskiftesituationer følges definitionerne og reglerne i jobskifteaftalen.

6. Garantier og betingelser

Pensionskassens garantier omfatter kun ydelser defineret i forhold til medlemmets opsparing og fremtidige uændrede bidrag. Garantien gælder ikke enkeltelementer i grundlaget.

Medlemmerne med ordninger i gruppe A har et garanteret tilsagn, der er defineret som tilsagnet pr. 31. december 1996 beregnet efter de med gruppe A markerede parametre.

Medlemmerne med ordninger i gruppe B har et garanteret tilsagn, der er defineret som tilsagnet pr. 31. december 1999 beregnet efter de med gruppe B markerede parametre.

For gruppe A og B gælder at garantien aldrig kan forøges efter grundlaget A hhv. B. Såfremt bidraget nedsættes eller alderssummen udtages, nedsættes garantien svarende til reduktionen af tilsagnet.

Ydelser i gruppe C garanteres kun for et kalenderår ad gangen. Pensionskassen kan dog kun nedsætte ydelser, såfremt nyttegningsgrundlaget for pensionskassen ændres som følge af lovmæssige indgreb eller nedenstående betingelser er opfyldt.

De betingede ydelser skal nedsættes såfremt en eller flere af følgende forudsætninger opfyldes:

- 1. Det realiserede afkast efter skat set over en 3-årig periode ligger under grundlagsrenten.*
- 2. Den konstaterede dødelighed eller invaliditetshyppighed i pensionskassen set over en 3-årig periode afviger til ugunst for pensionskassen set i forhold til grundlagets forudsætninger*
- 3. De konstaterede forhold set over en 3-årig periode vedrørende børn afviger til ugunst for kassen set i forhold til grundlagets forudsætninger*
- 4. Grundlagets forudsatte omkostningsprocent er lavere end gennemsnittet af livsforsikringssekskabers og pensionskassers omkostningsprocent (jf. nøgletallene i regnskabsbekendtgørelsen) for de sidste 3 år.*
- 5. Grundlagsrenten overstiger nyinvesteringsafkastet efter skat af lange statsobligationer (10 årige) målt som gennemsnit over 25 på hinanden følgende børsdage.*

Ved en nedsættelse af ydelserne tages der udgangspunkt i ækvivalensprincippet, idet medlemmets hensættelse ikke kan nedsættes jf. de anmeldte regler for omregning ved udløsning af betingelserne. Ændringen kan kun omfatte den eller de forudsætninger, der er bristet. Ændringen i grundlagets parametre svarer til de faktiske konstaterede afvigelser.

Ændringen anmeldes til Finanstilsynet, og alle berørte underrettes. Ændringen gennemføres herefter ved førstkommende årsskift. Ændringen vedr. nr. 5, nyinvesteringsafkastet, suspenderes dog i det tilfælde, at betingelse nr. 5 er udløst i løbet af et år, men ikke er opfyldt for kalenderårets sidste 25 børsdage.

Bidragstigninger og bonus medfører kun garanterede ydelser svarende til nyttegningsgrundlaget C. Medlemmerne med ordninger i gruppe A og B vil således have en garanti, der svarer til summen af de ovennævnte fastfrosne garantier fra overgangstidspunktet og en garanti efter nyttegningsgrundlaget i gruppe C for de ydelser, som er erhvervet på dette grundlag fra bidragstigninger og indskud efter overgangstidspunktet. For medlemmer i gruppe A og B kan den samlede bonus pr. medlemskab anvendes til at styrke garantiene på grundlaget i gruppe A og B. Denne anvendelse vil gå forud for anden anvendelse.

Ved grundlagsændringer vil der udover et eventuelt garanteret tilsagn altid blive beregnet et tilsagn på nyttegningsgrundlaget, som på ændringstidspunktet fastsættes til (notation fra afsnit 3):

$$Y_{nytegning} = (V_{garanti} + B_{netto} \times akt_{nytegning}) / pas_{nytegning}$$

hvor $V_{garanti}$ er hensættelsen svarende til det ovenfor beskrevne garanterede tilsagn og tilhørende bidrag:

$$V_{garanti} = Y_{garanti} \times pas_{garanti} - B_{netto} \times akt_{garanti}$$

og som derefter beregnes efter reglerne for nyttegnede forsikringer.

Medlemmets pensionshensættelse vil blive beregnet efter de respektive garantier.

7. Beregning og fordeling af realiseret resultat

Pensionskassens egenkapital forrentes med afkastet før pensionsafkastskat ($N1$ i regnskabsbekendtgørelsen) samt et driftherretillæg, svarende til 5% af de samlede indbetalinger efter evt. amb-reduktion.

Såfremt pensionskassens egenkapital ikke kan opnå denne forrentning i et regnskabsår, bliver mankoen fremført til næste års fordeling med samme forrentning, som egenkapitalen.

Hvis pensionskassen er i rødt lys – eller via ovenstående fordelingsregel kommer i rødt lys – kan pensionskassen anmelde, at hele det realiserede resultat tildeles egenkapitalen.

Fordelingen mellem medlemmerne og de øvrige pensionsberettigede sker efter det til enhver tid gældende bonusregulativ.

8. Genforsikring

Pensionskassen holder alle risici for egen regning.

9. Konto- og bonusberegninger

Bortset fra fremregning under bidragsfri dækning jf. afsnit 5 sker alle tarifføringer v.h.a. ækvivalensprincippet og hensættelserne på tegningsgrundlaget bestemmes prospektivt. For hvert medlemskab beregnes tilsvarende en retrospektiv hensættelse ved månedsvis fremregning, som summen af følgende elementer:

- Hensættelse primo måneden
- Indbetaling
- Udbetaling
- Administration
- Risikopræmie ved død
- Risikopræmie ved invaliditet
- Rente
- Reservespring
- Residual
- Rentebonus
- Risikobonus-død
- Risikobonus-invaliditet
- Administrationsbonus
- Gruppelivspræmie
- Negativt bonustilskud

Indbetalingerne er efter AM-bidrag men før administrationsfradrag. Alle bidrag har positivt fortegn.

Udbetalingerne er før skat og afgift, men genkøb er efter fradrag af administrationsgebyr. Alle udbetalinger har negativt fortegn.

Administrationsbeløbene beregnes som

- minus $post \times sats$ for indbetalingsposterne bidrag, regulering, indskud og overførsel, hvor satserne er gengivet i afsnit 1,
- 0 for indbetalingsposten joboverførsel samt udbetalingsposterne, der dækker løbende pensioner og summer, der ikke er nævnt under næste punkt
- minus $\min[post \times 0,07; Gebyr]$, hvor post er en af udbetalingsposterne udtrædelse, overførsel, joboverførsel og *Gebyr* følger af afsnit 5.

Administrationsbeløbene er således alle negative (med mindre der fx. anvendes et negativt indskud eller en negativ regulering).

Risikopræmie død (medlem) regnes ved $\mu^{ad}(x)(Saldo-S^{ad})/12$ hvor μ^{ad} er dødsintensiteten på grundlaget, *Saldo* er specificeret under punktet "Grundlagsrente" og S^{ad} er bruttorisikosummen ved død. Alle størrelser er opgjort primo måneden. Risikopræmien ved død bliver således negativ, når den forventede udgift ved død overstiger opsparingen og omvendt.

Risikopassiverne opgøres eksakt i forhold til om der regnes fra højre eller venstre.

Risikopræmie invaliditet regnes analogt til risikopræmie død med overgangen *ad* erstattet af *ai*. Risikopræmien ved invaliditet er altid negativ.

Grundlagsrenten regnes pr måned efter satserne gengivet i afsnit 1 som

$$saldo \times ((1+sats)^{1/12}-1) + (løbende nettobetaling + risikopræmier) \times ((1+sats)^{1/24}-1)$$

saldo er hensættelsen primo måneden incl. indbetalinger (type regulering, indskud, overførsel og joboverførsel), udbetalinger (type Alderssum, Invalidesum, Dødsfaldssum, Ugiftesum, Engangspension, Udtrædelsesgodtgørelse, Overførelse og Joboverførsel), administration (type regulering, indskud, overførsel og genkøbsgebyr) samt reservespring.

løbende nettobetaling er summen af bidrag, administration af bidrag samt udbetalinger af typen (invaliddepension, alderspension, ægtefællepension og børnepension).

risikopræmier er summen af 1. ordens risikopræmierne.

Reservespringet ved død, død-medforsikret, invalid-midlertid, invalid-varig og alderspension regnes som V^+ minus V^- , dvs. som forskellen mellem hensættelsen umiddelbart efter skaden og hensættelsen umiddelbart inden. Da pensionskasserne individualiserer ved aktualisering vil reservespringet typisk indeholde en kombineret udgift til skaden på medlemmet og individualiseringen (Fx. sum af overgang til aktuel IP og bortfald af ægtefællesreserve). Ved alderspension kan der kun være indeholdt individualisering.

Reservespringet ved negativ opfyldning er minus saldoen ved ophør af medlemskab pga bidragsfri dækning har opbrugt al opsparing.

Reservespring kan være såvel positive som negative.

Residualen beregnes som forskellen mellem 1. ordens reserven ultimo måneden beregnet prospektivt afrundet til to decimaler og 1. ordens reserven primo måneden incl. samtlige kontoposteringer på

1. orden. Såfremt medlemmet er bidragsfrit dækket sættes residualen til 0.

Rentebonus beregnes som summen af periodens 1. ordens rente divideret med 1. ordens satsen gange bonussats. Rentebonus vil som hovedregel være positiv.

Merrente friholdt beregnes som det friholdte beløb gange bonussats.

Risikobonus ved død beregnes som minus summen af periodens risikopræmier ved død-medlem gange bonussats. Risikobonus ved død kan være både positiv og negativ.

Risikobonus ved invaliditet beregnes som minus summen af periodens risikopræmier ved invaliditet gange bonussats. Risikobonus invaliditet er som hovedregel positiv

Administrationsbonus beregnes som minus summen af periodens 1. ordens administration divideret med 1. ordens satsen gange bonussats. Administrationsbonus vil som hovedregel være positiv.

Gruppeliv beregnes som minus periodens gruppelivspræmie, jf. satsbilag. Gruppeliv er tegnet via FG og er derfor ikke en del af pensionskassens forsikringstekniske grundlag.

Negativt bonustilskud skal tilsikre, at der ikke tilskrives negativ bonus på medlemskabet. Negativt bonustilskud regnes som minus summen af rente-, risiko- samt administrationsbonus og gruppeliv.

10. Bonusregler

§ 1 Almindelige bestemmelser

Stk. 1. I henhold til vedtægten og pensionsregulativet fordeles Pensionskassens overskud efter bestemmelserne i nærværende bonusregulativ. Bestemmelserne i pensionskassens aftalegrundlag, herunder dette bonusregulativ, går forud for kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser.

Stk. 2. Pensionskassens realiserede resultat opgøres efter kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser før skat. For at sikre, at fordelingen sker efter kollektive og solidariske principper, opgøres der kun et samlet realiseret resultat, som dækker alle grundlagselementer for alle pensionsordninger.

Stk. 3. Egenkapitalen og særlige bonushensættelser tilskrives så vidt muligt et beløb svarende til at egenkapitalen og særlige bonushensættelser – før skat - er blevet forrentet med nøgletal 1 med et tillæg af 5 procent af periodens indbetalinger. Dette beløb kan være såvel positivt som negativt. Tillægget nedsættes, hvis der ikke er plads til det i et positivt realiseret resultat.

Stk. 4. Resten af overskuddet tilfalder medlemmerne som forsikrede. Den andel af årets overskud, der skal tilskrives det enkelte medlem som bonus, fastsættes af pensionskassens bestyrelse efter aktuares indstilling.

Stk. 5. Det resterende overskud henlægges til kollektivt bonuspotentiale.

Stk. 6. Reglerne for bonusfordelingen kan ændres af bestyrelsen efter aktuares indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet. Allerede fordelt bonus i form af nettoindsud på pensionshensættelserne kan ikke berøres ved ændringer.

§ 2 Bonusgrupper

Stk. 1. Berettiget til at deltage i bonusfordelingen er ethvert medlem af pensionskassen samt øvrige pensionsmodtagere.

Stk. 2. Bonusberettigede opdeles i bonusgrupper, der kan afgrænses objektivt. Ved opdelingen skal der først og fremmest ske en ligestilling af de forskellige tegningsgrundlags elementer. Ubetingede ydelser søges ligestillet med betingede ydelser ved et fradrag i bonus, der svarer til en værdifastsættelse af ydelsesgarantierne.

Stk. 2. Bonusopdelingen og -fordelingen mellem disse grupper foretages forlods af bestyrelsen efter aktuares indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 3 Bonusbeløb

Stk. 1. Det enkelte medlem tildeles årligt et bonusbeløb under hensyntagen til det overskud, som medlemmet efter en kollektiv beregning har frembragt ved gevinst på rente, administration samt dødelighed og invaliditet.

Stk. 2. Herudover tildeles alle pensionister et midlertidigt pensionistillæg. Kapitalværdien af et lignende tillæg vil indgå i den bonus, der medregnes ved udtrædelsesgodtgørelser og overførelser.

Stk. 3. Pensionsnydende medlemmer vil få en pension, der mindst udgør pensionen beregnet efter bonusgrundlaget, som beskrevet i § 4, stk. 3.

§ 4 Beregning af bonusbeløb

Stk. 1. Bonusbeløbet efter § 3, stk. 1 består af en sum som følgende:

- a) en rentebonus
- b) en administrationsbonus
- c) en risikobonus

Summen af de tre elementer må dog for det enkelte medlem aldrig blive negativ. Hvert element opgøres som forskellen mellem kontoelementerne beregnet med bonusparametrene og parametrene for tegningsgrundlaget. Summen af elementerne fradrages præmie til periodens gruppeforsikringer. Såfremt summen af elementerne er utilstrækkelig til at dække gruppeforsikringspræmien, yder kollektivet tilskud.

Stk. 2. Det i § 3, stk. 2 nævnte pensionistillæg og udtrædelsestillæg beregnes efter bonusfordelingskontoen efter samme regler som nettopensionerne. Bonusfordelingskontoen svarer til værdien af 5 pct. af bidragene og indskuddene. Kontoen fremregnes individuelt analogt med pensionsberegningen for det garanterede tilsagn. Bestyrelsen kan efter aktuares indstilling justere kontoen.

Stk. 3. Det i § 3, stk. 3, nævnte bonusgrundlag består af Pensionskassens anmeldte forsikringstekniske grundlag med de af bestyrelsen fastsatte parametre.

§ 5 Anvendelse af bonus (ej anmeldelsespligtigt)

§ 6 Fastsættelse af bonusparametre

Bestyrelsen fastsætter efter aktuares indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet bonusparametre forud for hver bonusperiode. Bonusparametre for ikke-påbegyndte perioder kan ændres af bestyrelsen efter aktuares indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 7 Ikrafttræden

Dette regulativ træder i kraft den 1. januar 2011 og gælder for bonus optjent fra og med januar 2011.

Bilag 1: Satser til bonusberegning

Gældende fra og med 01.01.2017:

	Paragraf	Foreløbige 2016	Foreløbige 2017
rente efter skat	bonusreg.	4,50%	3,40%
rente før skat	bonusreg.	5,31%	4,01%
rentereduktion for højrentegaranti	bonusreg.	1,0%	1,0%
risikobonus, død	bonusreg.	0%	0%
risikobonus, invaliditet	bonusreg.	40%	45%
Administrationsbonus	bonusreg.	3,0%	2,25%

Gebyr pr. medlemskab pr. måned		20 kr.	20 kr.
Bonusgrundlag	bonusreg.	4,5%-grundlag	4,5%-grundlag
Udtrædelsesgebyr	tekn. grl.	0 kr.	0 kr.
ydelse for frivillige bidrag /inds kud -livrenter max.	§5, stk. 4 §7, stk. 2	277.230 kr.	278.180 kr.
min. Bidrag	§6, stk. 1	1.311 kr.	1.316 kr.
min. reserve for gruppelev(hvilende)	§15	200.000 kr.	200.000 kr.
max. for engangspensioner	§22	10.200 kr.	10.400 kr.
Gruppeliv (pr. mdr)	Bonusreg.	140 kr.	130 kr.

Bilag 2: Parametre til markedsværdiopgørelse:

- dødeligheden $P_d = e^{-\int \mu(x,t) dx}$, hvor $\mu(x,t)$ er Finanstilsynets benchmarkdødelighed incl. levetidsforberedning med $t_0 = 30.06.2015$ for kvinder.
- invaliditeten $P_i = e^{-\int \mu^{ai}(x) dx}$, hvor $\mu^{ai}(x)$ er bedste skøn over invaliditeten, dvs. 39% GA82K.
- genkøbssandsynligheden $P_{ag}(x) = 2,5\% \times (60-x) / (60-25) \times 1_{x < 60} + 0\% \times 1_{x \geq 60}$
- fripolicesandsynligheden $P_{af}(x) = [6,0\% \times (45-x) / (45-25) \times 1_{x < 45} + 1,5\%] \times 1_{x < 63} + 0\% \times 1_{x \geq 63}$

Bilag 3: Risikotillæg

Risikotillægget til egenkapitalen jf. kontributionsbekendtgørelsen udgør 5% af indbetalingerne.

Navn Angivelse af navn
Steen Ragn
Dato og underskrift
Navn Angivelse af navn
Dato og underskrift
Navn Angivelse af navn
Dato og underskrift